

Gulen/Masfjorden Bestandsplanområde

Område 39

Foto: Brosvika Gard

Bestandsplan 2015 - 2017

Innhald

1. Bestandsplanområdet avgrensing og storleik.....	3
2. Planperiode.....	4
3. Målsetting.....	5
4. Organisering, drift og økonomi.....	6
5. Status.....	6
5.1 Arealbruk og områdeavgrensing.....	6
5.2 Bestandsutvikling og status.....	7
5.3 Irregulær avgang.....	12
6. Handlingsdel.....	12
6.1 Avskytingsmodell.....	13
6.2 Vald i planområdet.....	14
7. Medlemmar og søknad løyver for planperioden 2015 - 2017.....	16
7.1 Avgjerslegrunnlaget/fokus framover.....	16
8. Rullering av planen.....	17

1. Bestandsplanområdets avgrensning og storleik

Gulen/Masfjorden bestandsplanområde dekkjer heile Gulen kommune, og i grove trekk del av Masfjorden kommune vest for E39, og ein legg til grunn 631 303 dekar teljande areal. Det er total 67 godkjende hjortevald innafor planområdet i varierende storleik.

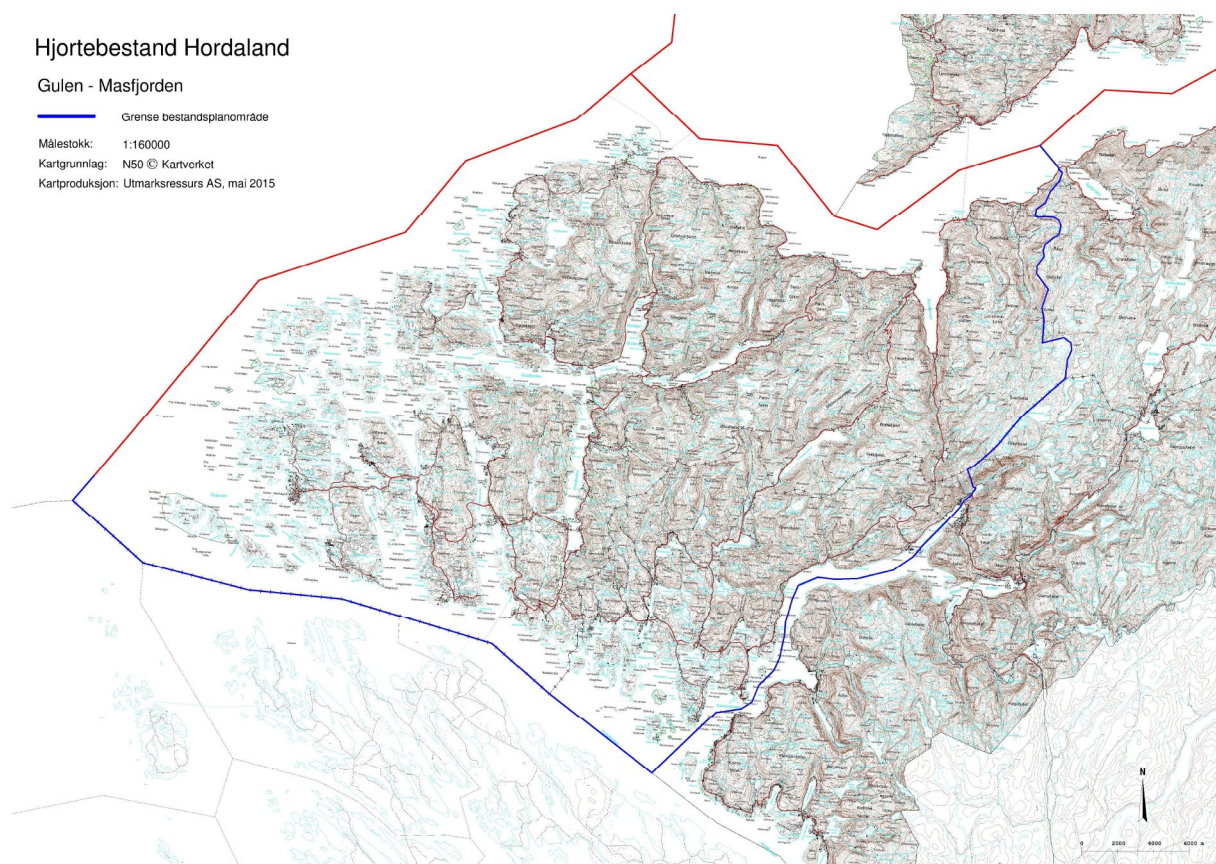
Valdnamn	Teljande areal i dekar	Valdnamn	Teljande areal i dekar
Gulen		Gulen Nord-vest Hjortevald	72472
Indre oppedal	18450	Kversøy	
Ytre oppedal	12194	Rød	1086
Asheim/ Sætre	14401	Randal og Midtbø	5271
Instefjord	11592	Ytre Gulen Hjortevald	47047
Kringla	5777	Søre Rørtveit	1708
Enges/Yndesdal/Tynning	32381	Store Vatnøy	1042
Wergeland	7225		
Haugland	7003	Masfjorden	
Brekke	3542	Solheim / Kalhovda	7900
Dale	4004	Furebotn	2760
Grinde Nedre	5877	Fossedal	3250
Høyvik Nordre	2482	Bergsvik	12300
Høyvik og Eide	3898	Reknes	1400
Eide	7021	Duesund	4000
Steine	8332	Hosteland	7340
Halsvik	2822	Kvamsdal	6500
Glenja	3320	Birkeland	9500
Svardal	6026	Lauveide	1840
Merkesdal	1865	Stor Sleire	13500
Fivelsdal	4606	Sleire Lille	5450
Furenes	1986	Frøyset Tangedal	11250
Brandsdal	4114	Vågseth	2270
Brandanger og Sellevåg	5528	Torsvik	2350
Sæternes	2533	Riisnes 1	2500
Hausevik	3180	Riisnes 2	2670
Neverdal	4497	Rambjørg	4250
Vikane	2209	Haugsåyni	3100
Sande	7331	Haugsdal Ytre	4300
Risøy	1906	Halsøy / Areklette	4650
Dingja	2584	Brekke Lindebotn	1230
Fonna	1117	Eikemo Stallane Solhaug	8680
Stevnebø	3590		
Straume/Vilsvik/Grimstad	8771		
Hjortås	2098		
Midtre Gulen Hjortevald	139315		

Totalt for heile område 39. Gulen/Masfjorden	605193
---	---------------

Tabell 1: Valdoversikt 39. Gulen/Masfjorden Bestandsplanområde

Som det går fram av tabellen er det stor variasjon mellom storleik på valda, det varierer mellom 1 042 og 139 315 daa. Styret i bestandsplanområde oppmodar mindre einingar til å gå saman om jakta. Dette vil auke fleksibilitet til den enkelte, og lette vårt arbeid med å administrere og fordele løyver.

Avgrensinga av planområdet er gjort ved bruk av data frå merkeprosjekt og lokalkunnskap om hjortens områdebruk. Gulen og Masfjorden kommune var i 2013 – 2015 med i prosjektet «Hjort 2013 -2017» i regi av Vestskog. Det vart først helde møter kommunevis. Så med bakgrunn i generell kunnskap frå merkeprosjekt, lokalkunnskap frå grunneigarar og jegerar, viltkartlegging i kommunane mm. identifiserte ein bestandsområde. Gulen/Masfjorden Bestandsplanområde meiner med grunnlag i dette at avgrensinga i høve hjortebestanden er god.

Figur1. Kart over Gulen/Masfjorden bestandsplanområde

2. Planperiode

Gulen/Masfjorden bestandsplanområde søker om godkjenning av ein treårig plan for tidsrommet 2015 - 2017 for forvaltning av hjorten i området. Vedlagt denne plan er eige søknads-skjema.

3. Målsetting

For at ein skal kunne styre mot ei ynskja utvikling er det naudsynt med konkrete, målbare og tidfesta målsettingar. Måla skal og ta omsyn til offentlege krav og føringar som ligg til grunn for hjorteforvaltning. Gulen/Masfjorden bestandsplanområde ser det likevel som viktig av planen er basert på lokalt forankra målsettingar, ein legg difor til grunn at det kan vere ulike ynskjer mellom medlemmene i bestandsplanområdet.

Forskrift om forvaltning av Hjortevilt har krav om at grunneigarane sine bestandsplanar skal ta omsyn til offentleg målsettingar. Område som Gulen og Masfjorden bestandsplanområde har identifisert som eit forvaltningsområde har per dato ikkje eit offentleg måldokument som trekker desse grove linjene. Vi oppmodar Gulen og Masfjorden kommunar om saman å utforme dette.

Vi presenterar i denne planen berre eiga målsetning. Gulen/Masfjorden bestandsplanområde ynskjer å ha ei sunn hjortestamme som gjev eit haustbart overskot sett i høve til leveområda sin produktivitet og mangfald. Forvaltninga skal vidare sikre ein bestandsstorleik som ikkje fører til uakseptable skadar knytt til skogbruk, jordbruk, trafikk og andre samfunnsinteresser.

Hovudmål:

Hovudmålet for denne planperioden er å stabilisere hjortestamma på dagens nivå i tal. Dette skal gjerast innafor berekraftige rammer for landbruket, skogbruket og andre samfunnsinteresser. Ein legg vidare til grunn ei målsetting om ein forutsigbar bestandsutvikling til gode for hjorteforvaltninga og andre samfunnsinteresser.

Delmål:

- Halde på det gode kjønnsforholdet som er i bestanden, målt i sett kolle per bukk
- Legge til rette for eit uttak lokalt i valda som tek omsyn til lokale ynskje og behov
- Auka slaktevekt på kalvar og ungdyr
- Halde på den høge produktivitet i bestanden, målt i kalv per kolle

4. Organisering, drift og økonomi

Det er valda i område som er medlem i Gulen/Masfjorden Bestandsplanområde, og vert representert gjennom valdsansvarleg representant. Bestandsplanområdet skal driva med hjorteforvaltning innafor området, og medlemmane har skrive under på samarbeidsavtale om dette. Det er valda som får tildelt løyva frå kommunen etter godkjend bestandsplan. Fordelinga er beskrive seinare i planen. Om det er trong for det, kan løyve flyttast mellom vald, om slik avtale er skriftleg mellom partane. Det er valda som skal rapportere fellingsresultat og bestandsdata til kommunen.

Gulen/Masfjorden bestandsplanområde vert drive av eit styre, og det er styre som driv planområdet etter vedtekter og vedtak fatta i årsmøte. Styret i bestandsplanområde konstituerar seg sjølve med leiar, kasserar og sekretær. Styret syter for den faglege oppfølging av planen, rapportering og eventuelle justeringar undervegs. Arbeid med dette skal konkretiserast i arbeidsplanen og budsjettet til Bestandsplanområdet. Det vil og verte trong for arbeid knytt til informasjonsarbeid, kompetanseheving og auka oppslutnad.

5. Status

Den grunneigarstyrde lokale hjorteforvaltninga skal vere kunnskapsbasert. Mål og tiltak må difor vere basert på best tilgjengeleg kunnskap til ein kvar tid. Kapitlet om status er laga med grunnlag i sett hjort, fellingsdata, merkeprosjekt og lokalkunnskap.

5.1 Arealbruk og områdeavgrensing

Gulen/Masfjorden bestandsplanområde legg til grunn ei områdeavgrensing for planområde som vist i kart i kapittel 1. Dette er gjort med grunnlag i data frå merkjeprojekt og lokalkunnskap. Topografien med "halvhøya" gjer til at ein har naturlege barrierar i nord, vest og sør. Vi har vald å trekkje grensa i aust etter kommunegrensa mot Høyanger, og vidare sørover mot botnen av Masfjorden. Om det skulle syne seg at denne grensa i aust ikkje er rett, er planområdet innstilt på å endre dette. Hjorten nyttar arealet i planområde noko ulikt og til dømes i grender med aktiv drifta innmarka til gras er tettleiken større enn i andre delar. Der det er uakseptabel skade på næringsdrift (jord-og skogbruk) vil det verte teke omsyn til dette i høve fordeling av løyve til valda.

5.2 Bestandsutvikling og status

Grunnlaget for bestandsutvikling og status i bestanden finn vi fellingsdata, sett hjort, merkeforsøk og lokalkunnskap. Gulen kommune fekk og laga en fagrapport frå Norsk Hjortesenter i 2006 som beskriv utviklingstrekk i bestanden og eit bestandsestimat.

Sett hjort-registreringar har blitt gjennomført i Gulen kommune kvart år frå 2003. Det blei levert inn skjema frå 106 jaktfelt i 2003, medan det har blitt levert inn skjema frå 70-80 jaktfelt årleg etter dette. Grunnen til nedgangen ligg truleg i endring av vald-struktur. Talet på jegerdagar ser ut til å ha stabilisert seg rundt 2500 dei siste åra. I Fagrapport 4/06 (Meisingset & Aarhus 2006) er kvaliteten på data som er lagt inn i databasen omtalt som god, i og med at det er gjort kvalitetssikring av alle innlagte data. Dersom dette også gjeld for åra etter 2005 tyder det på at sett hjort-data frå Gulen er eit godt verktøy i forvaltninga.

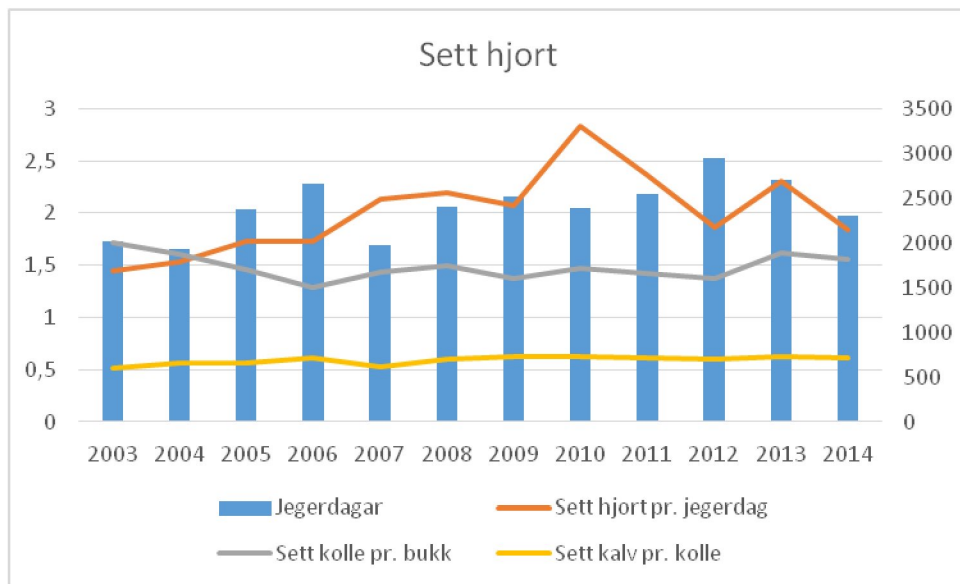
I Masfjorden blei det gjennomført sett hjort-registreringar frå 2005 (med unntak av 2007). Tal frå 2013 og 2014 eksisterer, men er enno ikkje lagt inn på hjorteviltregisteret. Frå dei 29 valda i Masfjorden har 10-20 jaktfelt levert inn skjema årleg (tabell). Flest dei fyrste åra det blei gjort registreringar, medan det er levert inn frå berre 9 og 8 jaktfelt i 2012 og 2013. Talet på jegerdagar varierer mykje mellom åra. Det gir store utslag på sett hjort pr. jegerdag. Særskild åra 2010 og 2011 skil seg ut med høge tal på sett hjort samanlikna med tal jegerdagar. Dette viser att på oversikta over sett hjort pr. jegerdag for heile bestandsplanområdet (figur).

Tabell 1. Sett hjort-registreringar i valda i Masfjorden kommune.

År	Tal jegerdagar	Spissbukk	Bukk	Kolle	Kalv	Ukjent	Sum sett hjort	Jaktfelt som har levert skjema
2005	418	79	81	165	98	33	456	20
2006	311	57	66	161	109	59	452	17
2007								
2008	246	73	62	166	129	12	442	12
2009	335	72	114	246	161	35	628	12
2010	60	113	121	278	182	145	839	21
2011	16	43	59	147	104	15	368	9
2012	109	50	51	131	94	21	347	8

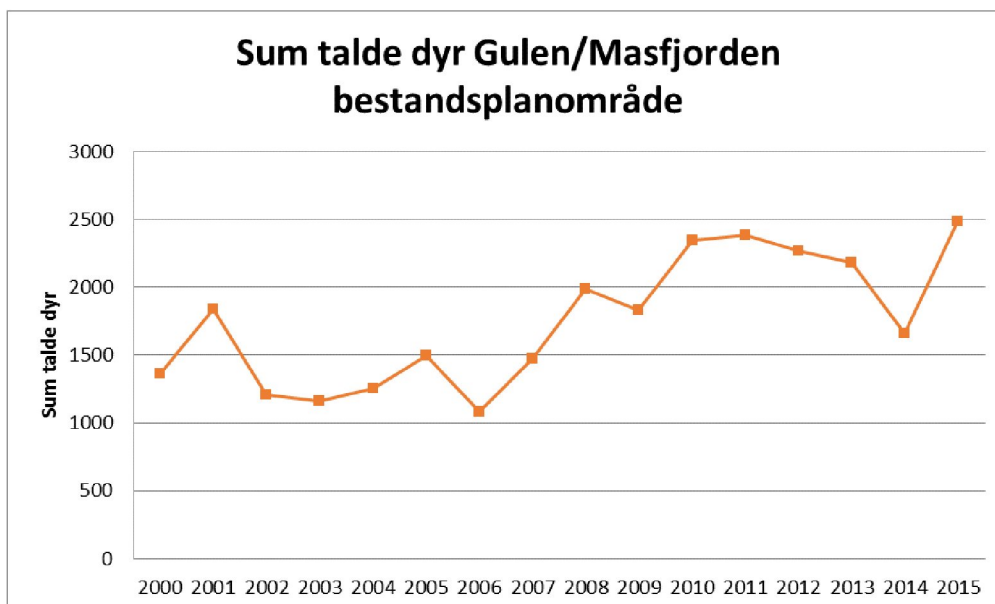
Vi veit altså at kvaliteten på dei innlagte data frå valda i Masfjorden varierer. Det vil bli jobba med å kvalitets-sikre materialet. Vi oppdaterer våre grunnlagsdata når dette er gjort. Det er samla inn mykje meir sett hjort-data i Gulen enn i Masfjorden. Viss me tek utgangspunkt i at kvaliteten på data frå Gulen er bra for heile perioden, vil kvaliteten på dei samla data for heile bestandsplanområdet likevel vere eit godt verktøy i forvaltninga. Dei høge tala for sett hjort pr. jegerdag i 2010 og 2011 er i stor grad forklart med dei unormalt høge tala frå

Masfjorden. Likevel var det også i Gulen nokså høge tal frå desse åra; 2,55 i 2010 og 2,24 i 2011.

Figur 2. Syner utvikling av sett hjort per jegerdag, kolle per bukk og kalv per kolle for perioden 2003-2014.

Sett hjort per jegerdag for område samla viser altså ein liten topp i antall dyr i bestanden i 2010. Etter 2010 indikerar kurva at bestandstettleiken har gått noko ned, tilbake på nivået ein var på i 2007 - 2009. I 2013 har ein på ny noko vekst i bestanden, før det går noko ned igjen i 2014. Eit av måla i hjorteforvaltninga i Gulen/Masfjorden har vore å stabilisera hjortestamma innafør eit passende nivå sett i høve til andre samfunnsinteresser. Trenden frå og med 2012 synest å vere utflating i stamma målt i antall sett hjort.

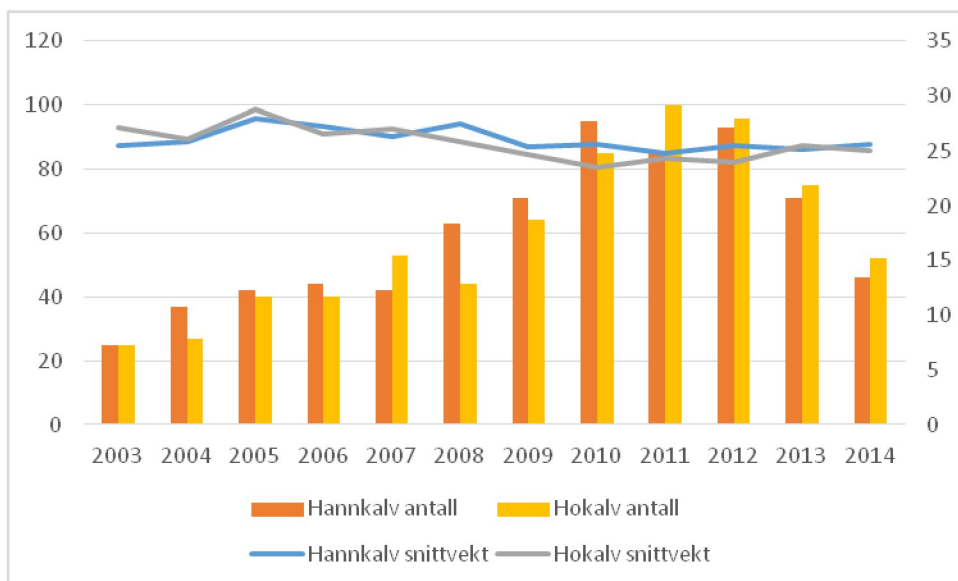
Figur 3. Viser total sum talde dyr i bestandsplanområde.

Vi manglar per dato tal frå Masfjorden, dette tek ein inn når ein får tilgong til det. I Gulen kommune (som figur viser) er det gjennomført teljing 3 kveldar kvart år, figur viser sum av desse tre kveldar kvart år. Innhenting av data i Gulen er fordelt på 11 teljeruter. Det er ein auke i talde dyr denne våren. Trend viser same utvikling som går fram av sett-hjort-data.

For denne planperioden er målet, i største delen av området, å stabilisere på dagens nivå, og ein må sjå på om dagens avskytings-profil vil vere relevant i høve til dette.

Bestandsplanområde har i denne planen lagt til grunn sett hjort per jeger dag.

Trenden for kolle per bukk i område har ligge stabilt rundt 1,5 kolle per bukk sidan 2003. Dette er etter vår vurdering eit svært godt tal, og noko som ein må vidareføre i åra som kjem.

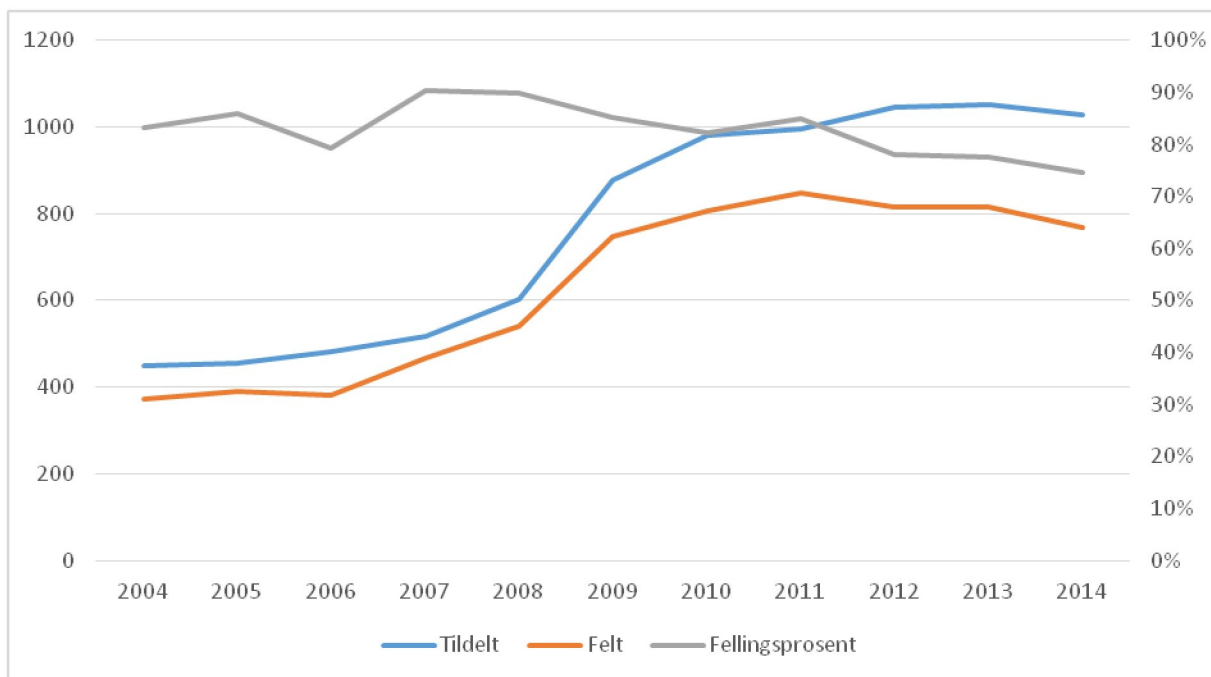

Figur 3: Syner utvikling av slaktevekter på kalv dei siste åra.

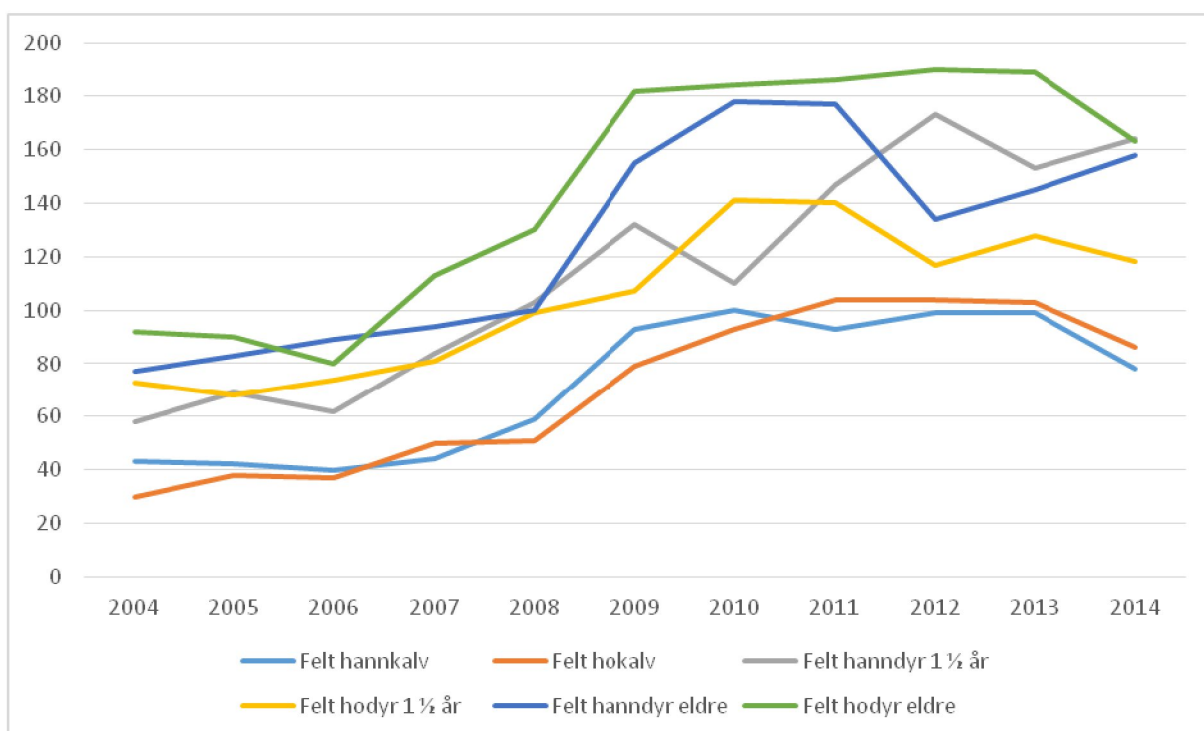
Kalv sett per kolle fortel noko om variasjon i kalveproduksjon, og kan, om ein koplar dette saman med vekter vere eit godt mål på kondisjon/kvalitet i bestanden. For Gulen/Masfjorden sin del har dette talet lege på litt over 0,6 kalv per kolle sidan 2008. Dette er innafør det ein kan seie er normalt for ein hjortebestand i grei kondisjon.

Slaktevektene på kalv syner tal ein kan vente for området. Sidan 2010 har snittvekt kalv stabilisert seg på om lag 25 kg. Det er utvikling av dette parameter over tid som er interessant å følgje med på. Ein svak positiv trend siste åra er veldig bra.

Det er resultatet av avskytinga dei siste åra ein ser i bestanden i dag, og når ein veit at jakta står for nærare 90% av dødlegheita i bestanden så er dette viktig med fokus på kva slags dyr som vert skote. Under er det sett opp ein oversikt over kva som er skote dei siste åra.

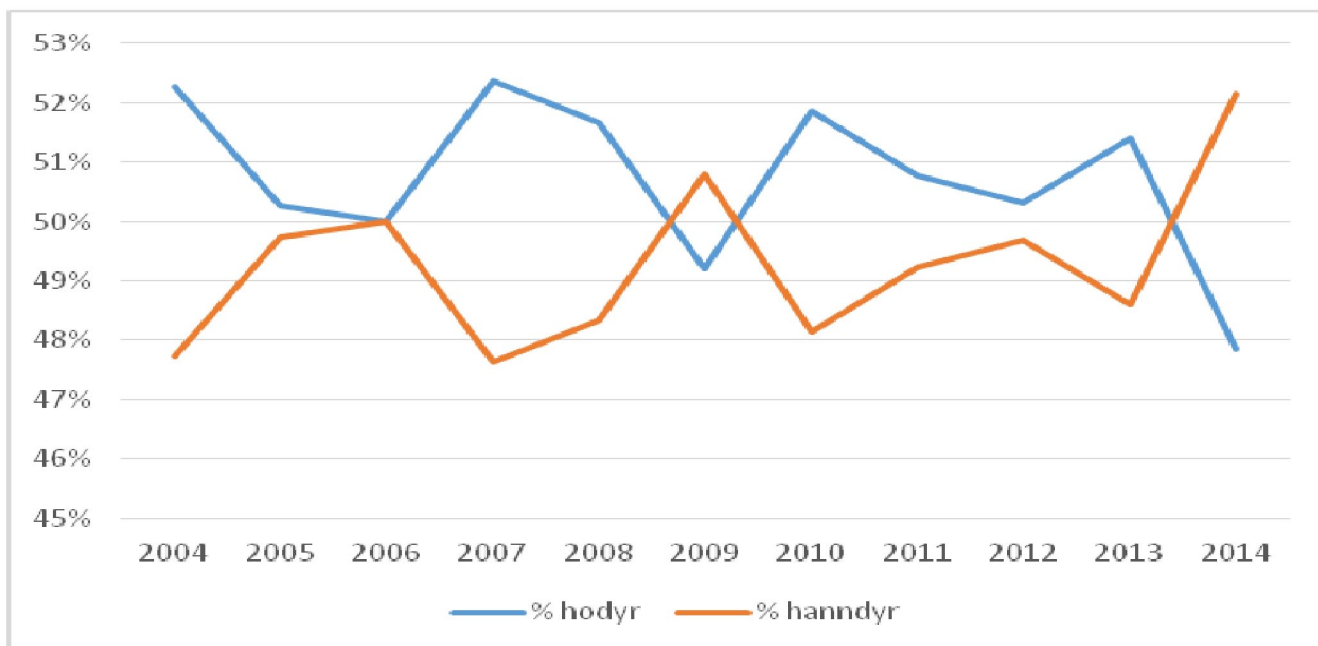

Figur 4: Viser forholdet mellom tildelte og felte dyr. Og fellingsprosent.

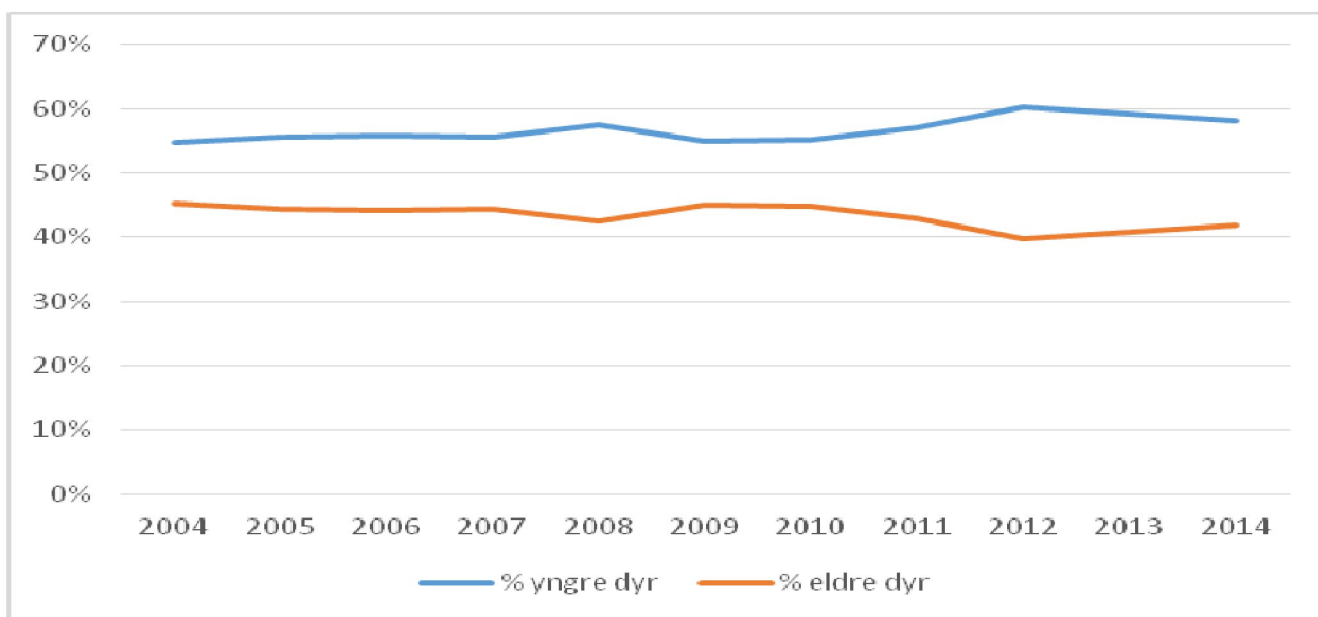

Figur 5: Utvikling av felte dyr dei siste åra

Tal felte kalvar (raud og lys blå) går litt ned i 2014. Kan også merke seg at både eldre hann (mørk blå) og hanndyr 1,5 år (grå) går opp.

Figur 6: Ein ser at ein har skote tilnærma kjønnsnøytralt i alle år.

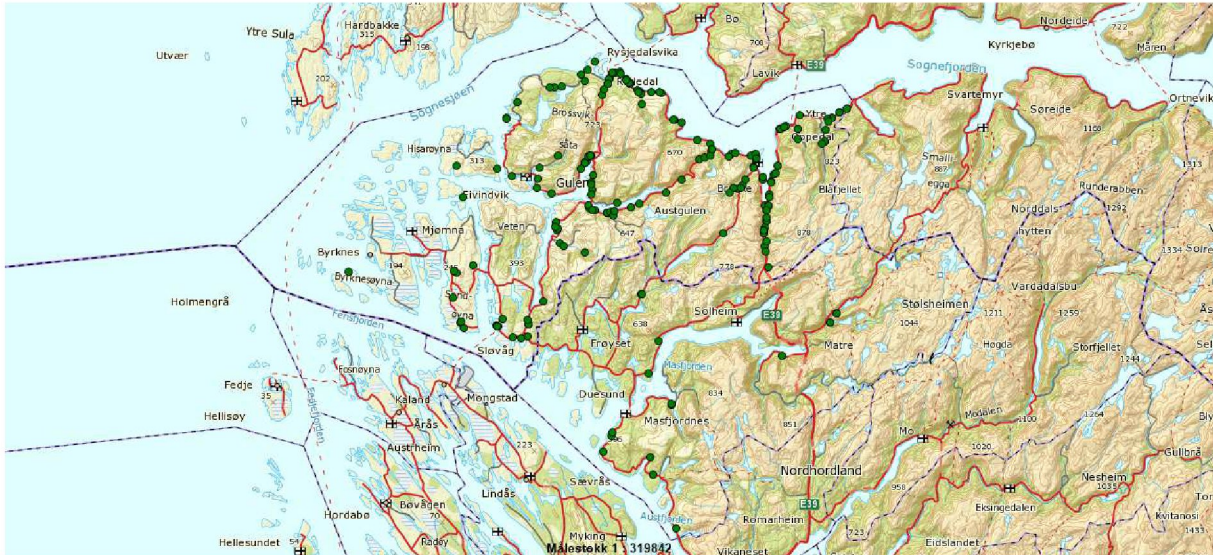

Figur 7: Syner avskyting vaksne dyr vs tilvekst

Så lenge ein har målingar har fordeling på uttak av tilvekst (ungdyr/kalv) ligge på eit stabilt nivå. Opp under 60% unge dyr og kalvar, og omlag 40 % vaksne er ei god fordeling som ein må søkje å halde fram med.

5.3 Irregulær avgang

Irregulær avgang i hjortebestanden har ikkje vore noko stor utfordring til no. Til tross for ein relativt tett hjortebestand har ein få møter mellom hjort og bil, men ein har likevel område som peikar seg ut. Det er i Gulen ein har flest registrerte påkøyrslar. Langs E39 er ein del, men også langs fylkesveg lenger vest.

Figur 7: Viser fallvilt i Gulen og Masfjorden sidan 2000.

Oppsummering:

Gulen/Masfjorden bestandsplanområde meiner avgjerslegrunnlaget for planen er godt med grunnlag i dei data ein har tilgjengeleg. Vi meiner hjortestamma er sunn og frisk og at det er samsvar med det ein kan lese i talmaterialet og det vi ser i skogen. Bestanden har etter vårt syn stabilisert seg dei siste åra. Vektene på dyra er etter vårt syn gode, og vi vil følgje med på denne utviklinga i åra som kjem.

Vi ynskjer å framleis arbeide for å stabilisere bestandsnivået slik det er i dag.

6. Handlingsdel

Handlingsdelen i planen skal legge rammene for avskytinga i Gulen/Masfjorden Bestandsplanområde, det er likevel grunn til å nemne at det er litt ulike tilhøve knytt til hjortemengd og skadeproblematikk på ulike stadar i bestandsplanområde. Planen vil tak høgde for dette, og har fokus på at totalen skal vere rett. Det er valda/medlemma som er den juridiske eininga og som får tildelt løyver etter fordelinga i denne bestandsplanen.

Gapet mellom tildelte og felte dyr har dei siste åra vorte større, ein er idag nede på ein fellingsprosent under 80. Det er akseptabelt slik det er i dag, men bør ikkje bli veldig mykje lågare. Likevel meiner vi at det for inneværande planperiode er trong for like mange løyver som ein har i område dei siste åra.

Eit framleis fokus på høgt uttak av yngre dyr meiner vi er korrekt å føre vidare. Høgt uttak av kalvar vil og lette arbeidet med kjønnsbalanse bestanden. Ved å velja denne strategien meiner vi at vi kan auke alderen i bestanden, og dermed auke/betre produksjonspotensialet.

Valde avskytingsmodell meiner vi er den beste i høve målsettinga med stabilisering og bestanden.

6.1 Avskytingsmodell

Gulen/Masfjorden bestandsplanperiode søker om godkjenning av ein bestandsplan for treårsperioden 2015 - 2017 med ei årleg kvote på 1026 dyr, til saman 3078 løyve for heile planperioden.

Fordelinga av kvoten på kjønn og alder skal vere som følgjer:

- Minimum 60 % ungdyr og kalv, av dette skal minimum 25% vere kalvar*
- Maksimum 40 % eldre dyr*
- 50 % hanndyr og 50 % hodyr*

Dette kan avvikast einskildår, det er sluttsummen som skal gjelda.

I rundskriv til viltlova (forvaltning av hjortevilt) under §19 «Bestandsplan for elg og hjort», står avvik frå målsetjing fordeling dyrekategoriar omtala. Kommunen kan vedta å trekke tilbake godkjenning vis det oppstår vesentleg avvik frå det planlagde uttaket av dyr: «*For bestandsplanområder er det avviket i bestandsplanområdet samlet som skal vurderes.....Det må utvises en betydelig grad av skjønn fra kommunenes side i slike saker, men det antydes at avvik i størrelsesorden over 10 % normalt skal regnes som vesentlige.*».

6.2 Vald i bestandsplanområde

Opplisting av vald i bestandsplanområde, med løyvetildeling:

Gulen/Masfjorden BPO	Kalv	Ungdyr	Vaksen hann	Vaksen ho	Ant. løyve i planper.
Indre oppedal					180
Ytre oppedal					90
Asheim/ Sætre					54
Instefjord					54
Kringla					24
Enges/Yndesdal/Tynning					105
Wergeland					75
Haugland					48
Brekke					27
Dale					18
Grinde Nedre					12
Høyvik Nordre					12
Høyvik og Eide					21
Eide					48
Steine					54
Halsvik					18
Glenja					18
Svardal					36
Merkesdal					9
Fivelsdal					27
Furenes					9
Brandsdal					21
Brandanger og Sellevåg					15
Sæternes					9
Hausevik					12
Neverdal					18
Vikane					12
Sande					45
Risøy					3
Dingja					15
Fonna					6
Stevnebø					12

Gulen/Masfjorden BPO	Kalv	Ungdyr	Vaksen hann	Vaksen ho	Ant. løyve i planper.
Straume/Vilsvik/Grimstad					30
Hjortås					9
Midtre Gulen Hjortevald					600
Gulen N/V Hjortevald					360
Kversøy					
Rød					3
Randal og Midtbø					18
Ytre Gulen Hjortevald					141
Søre Rørtveit					3
Store Vatnøy					3
Solheim / Kalhovda					48
Furebotn					9
Fossedal					12
Bergsvik					72
Reknes					6
Duesund					24
Hosteland					48
Kvamsdal					27
Birkeland					57
Lauveide					18
Stor Sleire					60
Sleire Lille					42
Frøyset Tangedal					105
Vågseth					6
Torsvik					21
Riisnes 1					24
Riisnes 2					24
Rambjørg					33
Haugsåyni					9
Haugsdal Ytre					48
Halsøy / Areklette					12
Brekke Lindebotn					6
Eikemo Stallane Solhaug					30
Total kvote 2015 - 2017	754	1055	603	603	3015

7 Medlemmar og søknad løyver for planperioden 2015 - 2017

Medlemmane i Gulen bestandsplanområde søker om tildeling av frie løyver for heile planperioden etter følgende oppsett:

Gulen/Masfjorden BPO medlemsvald	Kalv	Ungdyr	Vaksen hann	Vaksen ho	Frie dyr i planper.
Ytre oppedal					90
Asheim/ Sætre					54
Instefjord					54
Kringla					24
Enges/Yndesdal/Tynning					105
Brekke					27
Grinde Nedre					12
Høyvik Nordre					12
Furenes					9
Brandanger og Sellevåg					15
Sæternes					9
Sande					45
Fonna					6
Midtre Gulen Hjortevald					600
Gulen N/V Hjortevald					360
Randal og Midtbø					18
Ytre Gulen Hjortevald					141
Furebotn					9
Hosteland					48
Sleire Lille					42
Haugøyyni					9
Haugsdal Ytre					48
Total kvote 2015 - 2017	434	608	347	347	1737

7.1 Avgjerslegrunlaget/kva må vi ha fokus på framover?

For at avgjerslegrunlaget for forvaltning av hjort i bestandsplanområdet skal verte godt vil ein løpande ha fokus kvaliteten på sett hjort-registreringane, vårteljinga og slaktevektregistreringane. Det er laga ei handbok med rettingsliner for føring av sett hjort, og denne skal distribuerast til valda

Og ein skal arbeide for at slaktevektene vert registrert så likt som mogeleg i heile planområde. Det er varmevekta utan skinn, hovud og bein inkl. nyrar som skal registrerast. Skotskada kjøt skal ikkje takast bort før veging. Det er vidare viktig at ein rapporterar rett i høve dei skotne dyra. Ein legg her til grunn at ein sjekkar tenner nøye om ein er i tvil om dyret er 1,5 år eller eldre.

8. Rullering av planen

Styret/hjorteutvalet skal lage framlegg til ny plan i god tid før siste årsmøte i planperioden. Denne skal sendast ut på høyring til valda, før den vert handsama på årsmøte før endeleg godkjenning.

Litteratur:

- Meisingset, E. L. & Aarhus, A. 2006. Hjorten i Gulen: Utviklingstrekk og bestandsestimat. Norsk Hjortesenter Fagrapport 4/06: 1-24.
- Gulen kommune. Plan for viltforvaltninga i Gulen 2008-2012.
- www.hjorteviltregisteret.no
- Rundskriv februar 2012. Viltloven -forvaltning av hjortevilt.

Vedlegg:

- Innmeldingserklæringar